

El ferro i el seu treball

FARGA PALAU I MUSEU ETNOGRÀFIC DE RIPOLL

ELS EQUIPAMENTS

Farga Palau: Un taller autèntic d'una farga transformada en farga d'aram, que va tancar les portes de manera definitiva l'any 1978. La visita permet observar dos martinets, les trompes (que caracteritzen la farga catalana), la roda hidràulica... i conèixer el procés mitjançant el qual la mena es converteix en ferro apte per a ser treballat posteriorment.

Museu Etnogràfic: La visita permet descobrir el món dels artesans que hi havia al voltant de les fargues: traginers, carboners, ferrers, clavetaires... Una visita ràpida a les sales del museu que no estan destinades específicament al ferro, ja deixa entreveure la importància i la presència d'aquest material a la zona: eines de pastor i de pagès, planxes, tenalles per arrissar cabells, ex-vots, joguines... En fi, els objectes de ferro eren presents a tots els àmbits de la vida i la feina de la gent.

ACTIVITAT PROPOSADA

La visita als dos equipaments té com a principal objectiu posar en valor el patrimoni tecnològic que hi ha al voltant del treball del ferro, fent una evolució des dels primers artesans i forjadors de l'edat mitjana fins a l'actualitat, passant i fent una especial èmfasi en les fargues de ferro, com a intermediàries entre el treball artesanal i industrial.

La visita al Museu Etnogràfic de Ripoll, se centra en:

- Els canvis i continuïtats en el temps
- Entorn tecnològic i continuïtat
- Evolució econòmica de la societat catalana des del segle XIX a l'actualitat

OBJECTIUS

- Mostrar, a través de la visita a la Farga Palau i al Museu Etnogràfic de Ripoll, la importància del treball del ferro en l'evolució econòmica i social de la zona.
- Observar a través del temps l'evolució d'una activitat econòmica. Passat, present i futur de la siderúrgia: elements comuns i diferenciadors.
- Donar a conèixer els diferents oficis artesans que hi ha entorn al treball del ferro.
- Descobrir la relació que hi ha entre el medi natural proper i el desenvolupament econòmic i social d'un territori concret. Cas específic del Ripollès i la metal·lúrgia.
- Conèixer les tradicions i els costums de la societat del segle passat.

COMPETÈNCIES TREBALLADES

- Competència d'aprendre a aprendre
- Competència matemàtica
- Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic
- Competència artística i cultural

ELEMENTS DE TREBALL A PARTIR DE LA VISITA

A l'exposició: Es treballa el valor del patrimoni a partir de la visita *in situ* a l'última farga que va treballar a Catalunya. L'autenticitat de l'espai ajuda a entendre el treball artesanal i a valorar el patrimoni. Alhora, posa en valor el patrimoni industrial i permet descobrir la relació entre el medi natural i l'economia d'una zona.

La visita al museu: Ajuda a entendre la dimensió que va tenir el treball del ferro, ja que s'hi poden veure molts dels oficis relacionats directament o indirectament amb el ferro que sortia de les fargues del Ripollès. Es mostra també una evolució del treball del ferro fins a l'actualitat, quan es troba totalment mecanitzat.

A classe: Es facilita un dossier on hi ha una síntesi de l'explicació i diferents qüestions que ajuden a comprovar el grau d'assoliment dels objectius i permet un treball posterior a l'aula.

Visita la Farga Palau!

L'EQUIPAMENT

La visita guiada a la Farga Palau comença amb una petita introducció històrica a l'exterior de l'edifici; seguidament es passa a l'interior, una planta baixa ocupada per la farga, amb les trompes d'aigua, els martinets, la carbonera, el forn i la fornal. Separat de l'obrador trobem la roda hidràulica i, a la part del darrera de l'edifici trobem la sèquia i la bassa que servia per emmagatzemar l'aigua del riu Freser, fer moure la roda i generar el vent que, impulsat de manera contínua dóna nom al mètode de la farga catalana.

ACTIVITAT PROPOSADA

La visita té com a principal objectiu posar en valor el patrimoni tecnològic que hi ha al voltant del treball del ferro, fent una evolució des dels primers artesans i forjadors de l'edat mitjana fins a l'actualitat, passant i fent una especial èmfasi en les fargues de ferro, com a intermediàries entre el treball artesanal i industrial.

La visita al Museu Etnogràfic de Ripoll, se centra en:

- Els canvis i continuïtats en el temps
- Entorn tecnològic i continuïtat
- Evolució econòmica de la societat catalana des del segle XIX a l'actualitat

OBJECTIUS

- Mostrar, a través de la visita a la Farga Palau la importància del treball del ferro en l'evolució econòmica i social de la zona.
- Observar a través del temps l'evolució d'una activitat econòmica. Passat, present i futur de la siderúrgia: elements comuns i diferenciadors.
- Donar a conèixer els diferents oficis artesans que hi ha entorn al treball del ferro.
- Descobrir la relació que hi ha entre el medi natural proper i el desenvolupament econòmic i social d'un territori concret. Cas específic del Ripollès i la metal·lúrgia.

COMPETÈNCIES TREBALLADES

- Competència d'aprendre a aprendre
- Competència matemàtica
- Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic
- Competència artística i cultural

ELEMENTS DE TREBALL A PARTIR DE LA VISITA

A l'exposició: Es treballa el valor del patrimoni a partir de la visita *in situ* a l'última farga que va treballar a Catalunya. L'autenticitat de l'espai ajuda a entendre el treball artesanal i a valorar el patrimoni. Alhora, posa en valor el patrimoni industrial i permet descobrir la relació entre el medi natural i l'economia d'una zona.

A classe: Es facilita un dossier on hi ha una síntesi de l'explicació i diferents qüestions que ajuden a comprovar el grau d'assoliment dels objectius i permet un treball posterior a l'aula.